

140430

Er ref: Klimatenheten
Diarienum: M2014/646/KI

Christina Wiklund
Christina.wiklundkogsindustrierna.org
08 7627233
070 635 51 84

Yttrande över direktivförslagen i Europeiska kommissionens luftvårdspaket

Förslag om begränsning av utsläpp från medelstora förbränningsanläggningar

SAMMANFATTNING

Skogsindustrierna anser att

- IED-anläggningar bör inte omfattas av föreslaget direktiv
- föreslagna värden för stoft för biobränslen riskerar överlevnaden för mindre verksamheter och bör höjas
- den undre gränsen för installerad effekt för de pannor som omfattas bör höjas
- pannor med kortare drifttid än 1500 timmar bör ej omfattas av direktivet

Berörda anläggningar inom skogsindustrin

Skogsindustri är en energikrävande bransch. Behovet av värmeenergi täcks idag till 95 % genom förbränning av biobränslen i fabrikenas fastbränslepannor. Biobränslena utgörs huvudsakligen av restprodukter från verksamheterna. Drygt en fjärdedel av branschens elenergibehov täcks genom biobränslepannorna och turbinanläggningar. Branschens vision är att helt lämna nyttjandet av fossila bränslen för att tillgodose processernas behov av värmeenergi och att succesivt öka produktionen av elenergi.

I branschen finns ca 50 massa- och pappersbruk. Biobränslepannorna vid bruken har oftast en totalt installerade effekt som överstiger 50 MW. Vid ca 15 massa- och pappersbruk finns emellertid pannor i intervallet 1- 50 MW och som därmed skulle omfattas av föreslaget direktiv för medelstora pannor. Några av pannorna utgör reservpannor och används endast i begränsad omfattning.

Branschen omfattar också ca 125 sågverk. Huvuddelen av dessa har pannor med en installerad effekt av maximalt 20 MW. De minsta sågarna har biobränslepannor i intervallet 1-5 MW men huvuddelen återfinns i intervallet runt 10 MW. Några enstaka sågverk har gemensam energiförsörjning med närliggande massabruk. Detta innebär således att sågverken i hög grad berörs av föreslaget direktiv.

Skogsindustrierna är massa-, och pappers- och den trämekaniska industrins bransch- och arbetsgivarorganisation. Skogsindustrierna företräder ett 50-tal massa- och pappersbruk och cirka 125 sågverk samt ett antal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning. Inom Skogsindustrierna ingår verksamheten Svenskt Trä. Skogsindustrin sysselsätter nära 60 000 personer och exporterade för 123 miljarder kronor (2012).

Såväl massa- och pappersbruken som sågverken har tillstånd och villkor för utsläpp genom att de omfattas av prövningsplikt eller anmälningsplikt (mindre sågverk).

Generellt kan konstateras att reduktion av utsläpp av försurande ämnen har prioriterats vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Reduktion av stoft har inte getts lika hög prioritet. Detta torde bero på att biobränslenas klimatfördelar har premierats. Ytterligare ett skäl torde vara att skogsindustriella verksamheter sällan ligger i tätbefolkade områden och stoftutsläppen därmed inte orsakar någon lokal hälso- eller miljöeffekt.

IED-anläggningar bör inte omfattas av direktivet

Föreslaget direktiv för medelstora pannor ska reglera pannor med en tillförd installerad effekt i intervallet 1-50 MW. Direktivets Artikel 2 fastställer direktivets tillämpningsområde och anger bland annat att reglerna inte ska gälla för pannor som regleras av Industriutsläpps-direktivet (IED) kapitel 3 och 4.

Energianläggningar inom massa- och pappersindustrin kommer framgent att regleras genom den svenska implementeringen av IED, kapitel 2, 3 och 4 samt av föreslaget direktiv för medelstora pannor.

IED kapitel 2 omfattas förbränningsanläggningar med en summa total installerad tillförd effekt om minst 50 MW av tillståndsplikt. För dessa anläggningar ska så kallade BAT-slutsatser med bindande gränsvärden utarbetas. Detta arbete pågår och omfattar, enligt fastställt tillämpningsområde för BAT-slutsatsen, pannor från 15 MW förutsatt att anläggningens totala effekt är minst 50 MW.

Enligt IED kapitel 3 och 4 gäller från och med 2016 i bilaga V angivna gränsvärden för anläggningar med summa total tillförd effekt om minst 50 MW. Pannor från 15 MW omfattas. Här förutsätter dock reglerna att pannorna antingen har eller har teknisk/ekonomisk möjlighet att ha en gemensam skorsten.

Massa- och pappersbruken är så kallade A-anläggningar och tillstånd ges för hela verksamheten av Mark- och miljödomstolen. I tillståndet anges begränsningsvärden för utsläpp från såväl process- som energienheter. Massa- och pappersbrukens utsläpp från processenheterna kommer framgent också att regleras av kommande BAT-slutsatser för massa- och papperstillverkning. Utsläppen från energigenereringen kommer på sikt att regleras av kommande BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar samt av reglerna i IED kapitel 3 och 4.

Som framgår ovan är EUs regelverk för utsläpp till luft komplicerat. Så vitt Skogsindustrierna ser kan det i vissa fall finnas en överlappning mellan nu föreslaget direktiv och pannor som regleras av IED kapitel 2. Skogsindustrierna anser att regelsystemet skulle förenklas om en förbränningsanläggning som omfattas av ett IED- tillstånd inte ska separatregleras genom nu föreslaget direktiv.

Vi föreslår således att pannor som omfattas av IED kapitel 2, 3 och 4 inte ska omfattas av nu föreslaget direktiv. Gränsen mellan regleringarna skulle därmed bli tydligare genom att direktivet reglerar förbränningsanläggningar med en tillförd installerad effekt om 1-50 MW och IED reglerar samtliga pannor som ingår i en anläggning med summa tillförd installerad effekt om minst 50 MW. Detta skulle medföra en förenkling för massa- och pappersbruken.

Föreslagna gränsvärden för stoft är för låga

I bilaga 2 i föreslaget direktiv anges utsläppsvärden som ska gälla från och med år 2025 för befintliga pannor med en installerad tillförd effekt större än 5 MW och från år 2030 för pannor med en installerad tillförd effekt mindre än 5 MW.

Vid förbränning av biobränslen föreslås gränsvärdet 45 mg/Nm³ för utsläpp av stoft för pannor 1-5 MW och 30 mg/Nm³ för pannor 5-50 MW. Enligt Artikel 7 och bilaga IV ska periodiska besiktningar krävas för att kontrollera utsläppen minst vart tredje år för anläggningar 1-20 MW och minst varje år för anläggningar 20-50 MW.

Föreslagna värden kan jämföras med de som gäller enligt IED kapitel 3 för pannor med summa installerad total effekt på 50 MW. Utsläppet av stoft för pannor 50-100 MW får som månadsmedelvärde inte överstiga 30 mg/Nm³ och som dygnsmedelvärde inte överstiga 110 % av månadsmedelvärdet. Minst 95 % av timmedelvärdena ska understiga 200 % av månadsmedelvärdet.

Ett besiktningsvärde kan jämföras med ett timmedelvärde eller möjligen ett dygnsvärde. De föreslagna stoftvärdena är således, i vart fall för pannor större än 5 MW, strängare än för pannorstörer än 50 MW. Mot bakgrund av att kostnadseffektiviteten för en reningsutrustning är lägre för en mindre panna anser Skogsindustrierna att föreslagna värden ska höjas.

Långtgående konsekvenser för mindre verksamheter

För att innehålla föreslagna stoftvärden krävs att pannan är utrustad med elfilter. Sådana finns idag endast vid en mindre del av branschens berörda pannor. För en panna i storleksordningen 10 MW beräknas en sådan reningsutrustning kosta ca 15 MSEK inkluderande nödvändig kringutrustning såsom stoftsilo och befuktningsanläggning. För en mindre verksamhet är en sådan investering många gånger omöjlig att bära.

Skogsindustrierna vill inte negligera hälsoaspekterna av små partiklar men utsläppen från branschens mindre pannor torde ur ett helhetsperspektiv vara tämligen begränsade. I detta sammanhang bör noteras att tillståndsplikt enligt miljöbalken idag gäller för energianläggningar större än 20 MW. Mindre anläggningar än detta är anmälningspliktiga. Det kan också noteras att tillståndsplikt för sågverk gäller först vid en med en produktion överstigande 70 000 m³ sågad per år.

Skogsindustrierna anser att det bör övervägas att höja den nedre gränsen för de pannor som ska omfattas av direktivet. Likaså bör pannor med en drifttid understigande 1500 timmar per år undantas då de kan betraktas som reservpannor.

Europeiska kommissionens förslag om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar

Skogsindustrierna är positiva till att det sätts nationella gränser för utsläpp till luft. Att bedöma relevansen i föreslagna utsläppstak och ange kostnader är en grannliga uppgift vilken inte varit möjlig att utföra. Spontant anser dock Skogsindustrierna att den för Sverige föreslagna reduktionen av utsläpp av kväveoxider är förvånansvärt långgående. Sverige har i sin miljöpolitik på olika sätt prioriterat reduktion av försurande ämnen däribland kväveoxider. Detta innebär att de mest kostnadseffektiva åtgärderna vidtagits sedan lång tid tillbaka. Det bör regeringen ha i åtanke vid förhandlingarna.

Svensk exportindustri kommer inte bara beröras av utsläppsreduktioner vad gäller de landbaserade anläggningarna. Åtgärder inom transportsektorn kommer också att belasta exportindustrin genom ökade kostnader. Det är viktigt att den globala konkurrenskraften för svensk industri värnas samtidigt som rimliga miljöåtgärder vidtas.

Stockholm den 30 april 2014

För Skogsindustrierna

Christina Wiklund